



Αθήνα, 23 Απριλίου 2018

Αριθ. Πρωτ.: 132

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: Αιτήματα Συνδέσμου Προσωπικού Καθαριότητας Β. Ελλάδος και Θεσσαλίας.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ.577/9-2-2018 ΑΝΑΦΟΡΑ.

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές, κ. κ. Σ. Βαρδαλή και Γ. Δελή, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) αποτελεί τον κατεξοχήν ελεγκτικό μηχανισμό του κράτους αναφορικά με την επίβλεψη και τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζει κάθε ανώνυμη ή επώνυμη καταγγελία που περιέρχεται σε γνώση του και αφορά την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας.

Ακόμα, το Σ.ΕΠ.Ε. ελέγχει τη μισθωτή (εξηρητημένη) εργασία, δηλαδή εργασία που παρέχεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ορισμένου ή αορίστου χρόνου, πλήρους ή μερικής απασχόλησης και δεν επιλαμβάνεται σε συμβάσεις ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, επί των οποίων δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του εργατικού δικαίου.

Δεδομένου ότι οι συμβάσεις που συνάπτουν οι καθαριστές/στριες ή συνεργεία καθαρισμού με τα Δημόσια Σχολεία είναι συμβάσεις μίσθωσης έργου, τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω Αναφορά των βουλευτών δεν άπτονται της αρμοδιότητας του Σ.ΕΠ.Ε.

Συμπληρωματικά, σας αναφέρουμε τα ακόλουθα :

Στην περιοχή αρμοδιότητας της Περιφερειακής Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Κεντρικής Μακεδονίας και Κεντρικής Ελλάδας, τα Τμήματα Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων Πιερίας και Σερρών πραγματοποίησαν δύο ελέγχους στις Σχολικές Επιτροπές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης την 15.02.2018 και 14.06.2017 αντίστοιχα.

Κατά τους ελέγχους δηλώθηκε στην αρμόδια Υπηρεσία μας ότι, για την κάλυψη των αναγκών καθαρισμού των σχολικών μονάδων, όταν δεν επαρκεί το προσωπικό με οργανικές θέσεις (Ι.Δ.Α.Χ), συνάπτονται συμβάσεις έργου 10μηνιαίας διάρκειας (από Σεπτέμβριο έως Ιούνιο), με καθαρίστριες.

Η καταβολή της αμοιβής για το χρονικό διάστημα της απασχόλησής τους σημειώνει καθυστερήσεις, όταν παρουσιάζεται αντίστοιχη καθυστέρηση στη σχετική χρηματοδότηση των Σχολικών Επιτροπών από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας μέσω του ΝΠΙΔ «Ίδρυμα Νεολαίας και Δια βίου Μάθησης». Γι' αυτόν τον λόγο, η σύμβαση ορίζει ρητά ότι : «η καταβολή του ποσού στην καθαρίστρια θα γίνεται αμέσως μόλις η προβλεπόμενη για τον σκοπό αυτό κρατική επιχορήγηση περιέλθει στο Ταμείο της Σχολικής Επιτροπής».

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι, μέχρι την 26.03.2018, δεν είχαν περιέλθει προφορικές ή γραπτές ατομικές καταγγελίες στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, που να αφορούν οφειλές δεδουλευμένων αποδοχών καθαριστών/στριων σχετικά με την καθαριότητα σε Σχολικά Συγκροτήματα.

Επίσης, σύμφωνα με την αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΑΥΕ) Μακεδονίας-Θράκης, καμία αναφορά/καταγγελία δεν είχε υποβληθεί μέχρι την 15.2.2018 από τον αναφερόμενο Σύνδεσμο Προσωπικού Καθαριότητας Β. Ελλάδος και Θεσσαλίας, για ζητήματα που άπτονται της ασφάλειας και υγείας στην εργασία. Σε περίπτωση που αυτό συμβεί, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου μας θα πράξει τα δέοντα για την εφαρμογή της σχετικής εργατικής νομοθεσίας.

Β. Σχετικά με το θέμα της ασφάλισης των εργαζομένων στην καθαριότητα σε δημόσια σχολεία, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του ν.3863/2010 (Α, 164) εκδόθηκε η Απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με αριθμ. Φ10221/οικ.26816/929/2011 «Βαριές και ανθυγιεινές εργασίες» (ΦΕΚ 2778/Β/2-12-2011), κατόπιν γνώμης της Διαρκούς Επιτροπής Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών και γνωμοδότησης του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΣΚΑ) με την οποία καταρτίστηκε νέος Πίνακας Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών.

Σύμφωνα με την περίπτωση 23 του εδαφίου Β της ανωτέρω Απόφασης, στις ειδικότητες που υπάγονται στον Πίνακα Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών, περιλαμβάνονται και οι Καθαριστές - Καθαρίστριες με πλήρη απασχόληση, πλην εκείνων που απασχολούνται (α) σε γραφεία δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και τις επιχειρήσεις αυτών, ΝΠΙΔ που ανήκουν στο Κράτος, καθώς και στις δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς και Α.Ε που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' και Β' του ν.3429/2005 όπως ισχύουν και έχουν εργοδότες τους ως άνω αναφερόμενους φορείς και (β) σε γραφεία διοίκησης επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα.

Επισημαίνεται ότι οι καθαρίστριες των σχολείων, εκπαιδευτηρίων, Ακαδημιών κ.λ.π. «άνευ χρονικού προσδιορισμού» δεν υπάγονται πλέον στις διατάξεις του Νέου Πίνακα, από την έναρξη ισχύος της ως άνω Υ.Α. Αντιθέτως, υπάγονται στο ειδικό καθεστώς ασφάλισης βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών μόνο οι καθαριστές/-τριες που απασχολούνται με πλήρη απασχόληση. Η έννοια του όρου «πλήρης απασχόληση» έχει αποσαφηνιστεί με την εγκ.182/85 του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ως απασχόληση η οποία διαρκεί από 5 ώρες την ημέρα και πάνω ή 30 ώρες την εβδομάδα. Ειδικότερα, όταν πρόκειται για πέντε (5) ημέρες απασχόλησης, αυτή θα πρέπει να παρέχεται επί έξι ώρες την ημέρα, ώστε να συμπληρώνονται τουλάχιστον 30 ώρες την εβδομάδα.

Γ. α) Σχετικά με τις ανθρώπινες συνθήκες εργασίας, με τήρηση των κανόνων Υγιεινής και Ασφάλειας.

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αποδίδει μεγάλη σημασία στα θέματα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, αναπτύσσοντας, μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του, δράσεις σε επιτελικό (όπως νομοθετικό, οργανωτικό, ενημερωτικό και ερευνητικό) και σε ελεγκτικό επίπεδο.

Σύμφωνα με τον Κώδικα Νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν.3850/2010 (ΦΕΚ 84 Α'), η νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία εφαρμόζεται στη χώρα μας σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (καθώς και τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α.) και για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. Ειδικά, για την εφαρμογή των διατάξεων στο Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α., ως «επιχείρηση» ή «εργοδότης» νοείται «Υπουργείο, Περιφέρεια ή άλλη αυτοτελής ή αποκεντρωμένη Δημόσια Υπηρεσία, Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου ή Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

Βασικό χαρακτηριστικό του παραπάνω θεσμικού πλαισίου είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας, να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και (όπου προβλέπεται) ιατρού εργασίας, καθώς και να παρέχει κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας.

Ο εν γένει έλεγχος των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία διενεργείται από τους αρμόδιους επιθεωρητές ασφάλειας και υγείας στην εργασία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.).

β) Σχετικά με τη χορήγηση εκ του νόμου προβλεπόμενων Μέσων Ατομικής Προστασίας με αναδρομική ισχύ.

Ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους μέσων ατομικής προστασίας κατά την εργασία, έχουν θεσμοθετηθεί με το Π.Δ. 396/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ» (Φ.Ε.Κ. 220 Α΄) και εφαρμόζονται επιπλέον των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας που ισχύουν κάθε φορά. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 6 του Π.Δ. 396/1994, τα Μέσα Ατομικής Προστασίας χορηγούνται από τον εργοδότη δωρεάν, χωρίς κόστος, στους εργαζόμενους και – ως γενικός κανόνας – θα πρέπει να χρησιμοποιούνται, εφόσον οι κίνδυνοι δεν είναι δυνατό να αποφευχθούν ή να περιορισθούν επαρκώς με τεχνικά μέσα ή μέσα συλλογικής προστασίας ή με μέτρα, μεθόδους ή διαδικασίες οργάνωσης της εργασίας.

Σύμφωνα με τον Κ.Ν.Υ.Α.Ε., ο εργοδότης υποχρεούται – μεταξύ άλλων – να διαθέτει μια γραπτή εκτίμηση κινδύνου (άρθρο 42 παρ. 8α) στο πλαίσιο της οποίας εξετάζονται συστηματικά όλες οι πλευρές κάθε διεξαγόμενης εργασίας και καταγράφονται όλες οι πηγές του επαγγελματικού κινδύνου, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να εξαλειφθούν ή να αποφευχθούν οι κίνδυνοι (συμπεριλαμβανομένων και των Μ.Α.Π.) και όλα τα υπάρχοντα μέτρα πρόληψης προκειμένου – εφόσον κριθεί απαραίτητο – να προταθούν άλλα ή και επιπρόσθετα.

Με τις διατάξεις του άρθρ. 97 του ν.4483/2017 (ΦΕΚ 107 Α΄/31.7.2017) θεσπίστηκαν ρυθμίσεις για την αναμόρφωση και αναβάθμιση του πλαισίου εφαρμογής των κανόνων για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως η δυνατότητα εισήγησης επιβολής προστίμου. Επίσης, προβλέπεται στην παράγραφο 5 του προαναφερόμενου άρθρου, η συγκρότηση επιτροπής «με αντικείμενο την αξιολόγηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την παροχή Μέσων Ατομικής Προστασίας και τη λήψη μέτρων προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στους Ο.Τ.Α. και την υποβολή πρότασης για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του».

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ